

Месечен извештај

Проект за меѓуетничка интеграција на младите во образованието јануари 2019 г.

Меѓукомпонентни активности

Активности за соработка на проектот

- ✓ УСАИД Македонија го менува пристапот. Целта е да се измени стратегијата за спроведување на проектот без да се измени визијата. Оттука, со цел да се направи споредба и да се идентификуваат областите коишто ги исполнуваат новите барања што водат кон самостоен и стабилен развој, тимот на проектот ги разгледа проектните активности од аспект на зголемување на посветеноста и капацитетите на земјата, искористување на партнерствата во спроведувањето и ангажирање на приватниот сектор, и го пополни прашалникот на УСАИД - Патот до самостоен и стабилен развој.
- ✓ Новата стратегија на донаторот треба да биде опфатена во процесот на планирање на сите проектни активности. Оттука, по презентацијата на Вишиот специјалист на УСАИД за образование на областите што треба да бидат третирали, тимот на проектот работеше на утврдување на план на активности за 2019 година.
- ✓ Тимот на проектот учествуваше на координативниот состанок за подготовка на *Национална стратегија за развој на концептот за едно општество и интеркултурализам во Република Македонија*. Состанокот беше организиран од Владата на Република Македонија, а групата за образование дискутираше за предизвиците, но и за чекорите кои до сега се преземени од страна на граѓанското општество и од институциите. Дополнителни, три (3) приоритети беа нагласени како главни столбови на стратегијата за образование, односно 1) зголемување и зајакнување на комуникацијата меѓу учениците на ниво на училиште; 2) унапредување на програмата за настава и учење на јазици (македонски и албански јазик); и 3) ревидирање на учебниците со воведување елементи за јакнење на интеркултурното учење во сите предмети.

Онлајн алатки за комуникација со јавноста

- ✓ Со цел да се зголеми видливоста на проектните активности, да се зголеми јавната свест за целите на проектот и да се зголеми ангажираноста на заедницата, проектот ги користи следниве алатки за комуникација со јавноста:
  - веб страница (www.mcgo.org.mk)
  - Facebook страница (www.facebook.com/mcgo_mcec.mk)
  - Instagram (https://www.instagram.com/mcgo_mcec_mk/)
  - мобилна апликација *EduMobMK* (Android - <https://goo.gl/9wPRjq>; iOS - <https://goo.gl/t6KC2B>)
  - Канал на YouTube ([Macedonian Civic Education Center - MCEC](https://www.youtube.com/channel/UC...))
- ✓ Сите онлајн платформи за комуникација со јавноста редовно се ажурираат со информации, вестии, фото галерии, видеа, ресурси и материјали за текот на проектните активности.
- ✓ Подготовката на видео на коешто се прикажува процесот на реновирање на ОУ „Ацо Шопов“ во Бутел е во тек. На видеото ќе бидат прикажани условите за учење и работа во училиштето пред и по реновирањето. Исто така, тоа ќе послужи како пример за важноста на мобилизирањето на домашните ресурси во училиштето и во општината за да се обезбеди самостоен и стабилен развој.
- ✓ Беше подготвена кратка брошура за тоа како да се организираат и спроведат заеднички часови со ученици од различно етничко потекло. Брошурата ќе биде споделена со наставниците од избраните четири средни стручни училишта од Скопје во коишто ќе се спроведуваат заеднички наставни активности до крајот на оваа учебна година.

Организирање дискусии на ученици со Градоначалникот на Град Скопје

- ✓ Подготовките за претстојната дискусија на учениците со Градоначалникот на Град Скопје се во тек. Настанот ќе биде организиран на почетокот на февруари 2019 година со цел да им се овозможи на учениците од сите основни училишта од општина Бутел да ги споделат со градоначалникот нивните идеи за разубавување на Градскиот парк во Скопје.

Мониторинг и евалуација

- ✓ Процесот на собирање податоци за искуствата на наставниците по граѓанско образование во врска со новата наставна програма по граѓанско образование е завршен. Вкупно 161 наставник одговорија на електронскиот прашалник. Нивните одговори беа обработени и беше подготвен извештај за наодите. Наодите укажуваат дека голем дел од наставниците има позитивни искуства со новата наставна програма и брошурата за учениците; тие сметаат дека утврдените цели за учење се реални и предложените методи за настава и учење се соодветни за постигнување на целите. Сепак, потребна им е дополнителна поддршка со наставни методи и методологии кои ги поддржуваат учениците да иницираат активности за позитивни промени во заедницата.
- ✓ Исто така, тимот на проектот подготви прашалник за собирање податоци за искуствата на учениците во однос на ревидираната наставна програма по граѓанско образование. Линкот до електронскиот прашалник што беше преведен на наставните јазици беше испратен до наставниците по граѓанско образование со инструкции да го дадат за пополнување на еден клас од осмо одделение во којшто предаваат. Процесот на собирање на податоците е во тек и се очекува да биде заврши до средината на февруари. Наодите ќе се користат за да се информираат креаторите на политики за евентуалната потреба од дополнително ревидирање на наставната програма, наставните материјали, помагала и ресурси.
- ✓ Собрани се прашалниците за проценка на почетната состојба од избраните четири средни училишта од Град Скопје, кои им беа дадени на учениците за да се оцени нивното искуство од заедничките ученички активности и перцепцијата за „другиот“ пред почетокот на заедничките наставни активности. Вкупниот број на прашалници е 292. Податоците беа внесени во база на податоци и се анализираат за секое училиште посебно, со цел секое училиште да може да биде информирано за наодите и да се дадат препораки за најсоодветна структура и методи за реализирање на заеднички часови. Во јануари, беше подготвен извештај и повратни информации за училиштето АСУЦ Боро Петрушевски и беше доставен до училиштето.

- ✓ Беа добиени 12 транскрипти од фокус групите за проценка на почетната состојба со ученици - учесници во училишните секции и се користат за цели на информирање на наставниците за преференциите на учениците во однос на структурата и организацијата на секциите. Ова ќе придонесе во процесот на прилагодување на активностите во училишните секции за да одговорат на потребите на учениците.
- ✓ Беа обработени податоците од истражувањето со општините и беше подготвен завршен извештај. Со извештајот ќе се информираа проектот за напредокот на секоја општина на полето на меѓуетничката интеграција во образованието и развојот на младински граѓански компетенции. Според овие наоди, проектот ќе развие план за соработка со општините.

Претстојни активности

- ➔ Одржување на соработката и координацијата со клучните образовни институции, донатори и други проекти.
- ➔ Редовно ажурирање на сите онлајн платформи на проектот со информации, вести, фото галерии, видеа, ресурси и материјали.
- ➔ Организирање дискусии на ученици со Градоначалникот на Град Скопје со цел презентирање на идеите за разубавување на Градскиот парк во Скопје.
- ➔ Организирање на ТВ гостувања за презентирање на младински активности поврзани со проектните области.
- ➔ Вршење подготовки за развој на низа анимирани видеа за поддршка на спроведувањето на Граѓанско образование во училиштата и заедниците.
- ➔ Подготовки за обуки за медиумска писменост за наставниците и учениците од првата година на спроведувањето.
- ➔ Подготовки за настанот „Младински акции“ што ќе ги ангажира младите во активностите на заедницата.
- ➔ Подготовка на извештаи за искуствата и перцепциите на учениците пред почетокот на заедничките наставни активности во средните училишта: Браќа Миладиновци, Арсени Јовков и ГУЦ Здравко Цветковски.
- ➔ Финализирање на извештајот од истражувањето со општините и развој на план за соработка со нив.
- ➔ Финализирање на процесот на собирање податоци за искуствата на учениците со наставната програма за граѓанско образование и обработка и анализирање на податоците.

Активности за зајакнување на меѓуетничката кохезија

Состаноци за поддршка на иницијативата на Град Скопје за заеднички наставни часови во средните училишта

- ✓ Со цел понатамошна поддршка на процесот на спроведување на заеднички наставни часови, тимот на МИМО во партнерство со Град Скопје и ОБСЕ продолжи да организира последователни состаноци во сите избрани училишта. На 29 јануари 2019 година беше организиран првиот последователен состанок во СУ „Боро Петрушевски“. Состанокот вклучуваше дискусија и споделување искуства во однос на: ангажманот на наставниците во обуки за јакнење на капацитетите за успешно спроведување на заеднички наставни часови, улогата и поддршката на Тимовите за училишна интеграција за поддршка на процесот на спроведување на заеднички наставни часови, презентација на резултатите од оценувањето на почетната состојба што беше спроведено во средните училишта од Град Скопје и дискусија за процесот на менторство и поддршка за наставниците што ги спроведуваат заедничките наставни часови со учениците. На почетокот на февруари ќе бидат одржани три дополнителни последователни состаноци, согласно со динамиката за спроведување на заеднички наставни часови во избраните училишта.

Долгорочни воннаставни активности во училиштата

- ✓ По изборот на 22 училишта со еден наставен јазик што ќе бидат поддржани во спроведувањето на активности во партнерство, на 25 јануари 2019 година тимот на проектот организираше ориентациски состанок со претставниците од овие училишта. Овој состанок беше поделен на четири (4) сесии, што ги опфатија следниве теми: програма и административни насоки, мониторинг и евалуација на активностите, медиумско покривање и социјални медиуми и работа во групи. Во текот на овој состанок, модераторите ги споделија со учесниците потребните информации во врска со административната регулатива за процедурата за плаќање, како и информации во врска со процесот на мониторинг и евалуација на спроведените активности. Исто така беа презентирани веб страната на проектот, Facebook профилот и мобилната апликација „EduMobMK“. Понатаму, во текот на финалната сесија што вклучуваше работа во групи, на училиштата им беше обезбедена поддршка и насоки за понатамошен развој на предложените активности во апликацијата што ќе доведе до успешно спроведување на одобрените активности и презентација на достигнувањата пред нивните заедници. По овој состанок, училиштата ќе почнат со спроведување на активностите со ученици од различни наставни јазици.

Претстојни активности

- ➔ Редовни состаноци и координација со Работната група при МОН за меѓуетничка интеграција во образованието.
- ➔ Менторство и поддршка на наставници, членови на Тимовите за училишна интеграција и директори од избрани средни училишта за заеднички наставни часови.
- ➔ Обезбедување поддршка на избраните училишта за спроведување на долгорочни воннаставни активности во секциите и организирање на теренски посети со цел да се поддржи спроведувањето.
- ➔ Обезбедување поддршка на избраните училишта за спроведување на воннаставни активности во партнерство и организирање на теренски посети со цел да се поддржи спроведувањето.
- ➔ Поддршка и спроведување на креативни работилници и форум театар со ученици во избраните средни училишта.

Активности за јакнење на демократската култура и граѓанското однесување

- ✓ На почетокот на јануари, тимот на проектот организираше неколку состаноци со претставници од БРО во однос на идните активности за јакнење на демократската култура и граѓанско однесување кај младите. Активностите коишто следат ќе ги заокружат процесот на подобрување на предметот Граѓанско образование за осмо (8) одделение и ќе продолжат со активности за унапредување на предметот Граѓанско образование за деветто (9) одделение. Како резултат, активностите беа координирани со БРО и беше подготвен првичен план.
- ✓ Со цел исполнување на тековните потреби на учениците и наставниците за спроведување на предметот Граѓанско образование, следната односно четвртата (4) тема *Религијата, медиумите и уметноста во граѓанското општество* беше објавена и ставена на располагање на сите основни училишта преку веб страницата на БРО http://bro.gov.mk/docs/osnovno-obrazovanie/Broshura_za_gragjansko-obrazovani_e-Tema_4_alb.pdf. Истовремено, во тек е процесот на подготовка за печатење на брошурата за Граѓанско образование. Тимот на проектот го пишува воведот за публикацијата и ги подготвува спецификациите и прилагодувањата за елементите пред печатењето. Министерството за образование и наука ќе го преземе печатењето на идните учебници по Граѓанско образование, со што ќе се обезбеди самостоен и стабилен развој.
- ✓ Беше одржан состанок со Секторот за истражување во образованието при БРО со цел подготовка на акционен план во однос на студијата за истражување на почетната состојба во Граѓанското образование за средните училишта. На состанокот, беа споделени повратни информации за претходно подготвениот прашалник и беше договорена временска рамка на активностите. Понатаму, се разговараше за спроведувањето на други алатки за истражување, како што се интервјуа и фокус групи. Претставниците од БРО разговараа за нивните одговорности во процесот на собирање податоци и објавување на извештајот при подготовката на временската рамка на активности.

Претстојни активности

- ➔ Организирање состаноци со тимот на експерти за унапредување на предметот Граѓанско образование за основно и средно образование.
- ➔ Иницирање на процесот за развој на концептот за спроведување младински иницијативи на ниво на училиште и на заедница.
- ➔ Финализирање на процесот на подготовка за печатење на брошурата за Граѓанско образование за учениците.
- ➔ Иницирање на процесот на издавање сертификати на наставниците од основните училишта што учествуваа на обуките за граѓанско образование.
- ➔ Спроведување на анкета и интервјуа за проценка на почетната состојба во граѓанското образование за средните училишта.

Активности за стимул на училиштата/реновирање

Реновирање на училишта

- ✓ Активностите за реновирање што беа обврска на Проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието се завршена во пет училишта. Беше организиран технички прием на завршените активности во следниве училишта: СУ „Јане Сандански“, Општина Струмица; ОУ „Кирил и Методиј“ с. Романовце, Општина Куманово; ОУ „Ацо Шопов“, Општина Бутел; СУ „Кузман Шапкарев“, Општина Битола и ОУ „Вера Циривири Трена“ с. Дебреште, Општина Долнени. Во овие училишта, работите што се обврска на училиштата и на општините ќе бидат извршени во текот на претстојниот период.
- ✓ Тимот на проектот посети две училишта каде што се во тек активностите за реновирање. Како резултат, ќе се изврши поставувањето на плоча на вториот кат на училишната зграда во ОУ „Маршал Тито“, Општина Струмица и реновирање на тоалетите, подовите и вратите во училишната зграда на ОУ „Гоце Делчев“ во Општина Битола.
- ✓ Договори за донации беа потпишани помеѓу МЦГО и директорите на училиштата СУ „Јане Сандански“, Општина Струмица; ОУ „Кирил и Методиј“ с. Романовце, Општина Куманово; СУ „Кузман Шапкарев“, Општина Битола, ОУ „Вера Циривири Трена“ с. Дебреште, Општина Долнени и ОУ „Ацо Шопов“, Општина Бутел. Целта на договорот за донација е да се направи примопредавање на реновираниот имот од проектот на училиштето.
- ✓ Тимот на проектот организираше координативен состанок со претставници од Општина Гостивар и ОУ „Единство Башкими Бирлик“. На состанокот беа дефинирани приоритетите за реновирање на ова училиште и учеството на училиштето и на општината во реновирањето.
- ✓ Беше одобрен проектот за реновирање „Адаптирање на отворен простор во училница во училиштето“ за ОУ „Никола Карев“, Општина Радовиш.
- ✓ Меморандумот за разбирање за реновирање на СУ „Никола Карев“, Општина Радовиш што беше подготвен од страна на проектот беше потпишан од страна на извршниот директор на МЦГО, раководителот на проектот, градоначалникот на Општина Радовиш и директорот на училиштето.

Претстојни активности

- ➔ Организирање на технички приеми со претставници на избраните градежни компании, компании за надзор и претставници на тимовите за реновирање на училиштата од следните училишта: ОУ „Маршал Тито“, Општина Струмица, ОУ „Браќа Миладиновци“, Општина Струга и ОУ „Гоце Делчев“, Општина Битола.
- ➔ Потпишување на Меморандум за разбирање со директорот на избраното основно училиште „Единство Башкими Бирлик“ од Гостивар и градоначалникот на Општина Гостивар.
- ➔ Подготовка на Барања за понуди за реновирање на ОУ „Никола Карев“, Општина Радовиш и ОУ „Единство Башкими Бирлик“ од Општина Гостивар, со кои ќе се објават барањата за понуди за избор на градежни компании во два дневни весници и на веб страната на МЦГО по што ќе следи изборот на градежни компании.
- ➔ Избор на консултантски компании за надзор на реновирањето во „Никола Карев“, Општина Радовиш и ОУ „Единство Башкими Бирлик“ од Општина Гостивар. Подготовка на материјали за обука за одржување на реновираните училишта и управување со катастрофи во училиштата.
- ➔ Објавување на барање за понуди за набавка на кутија со алати за одржување на училиштето.